

Toelichting BenW-adviesnota

Onderwerp: Deelname aan Landelijke Aanpak Adreskwaliteit	Afdeling/team:	Klantenbalie Backoffice
	Afdelingshoofd:	Bremmers, P.H.M.
	Auteur:	Murmans-van de Kerkhof, C.C.
	Datum vergadering:	29 mei 2017

1. Aanleiding

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is in 2015 bij wijze van proef begonnen met het project Landelijk Aanpak Adreskwaliteit, verder te noemen LAA. LAA houdt in dat gemeenten huisbezoeken afleggen op zogenaamde risicoadressen. Dit zijn adressen waar mogelijk de bewoning niet overeenstemt de gegevens uit de basisregistratie personen, de BRP. Maandelijks worden er selecties gemaakt op basis van risicosignalen. Een voorbeeld van een risicosignaal is de volgende situatie: er is een baby geboren en vader geeft korte tijd na de geboorte een nieuw adres door bij de gemeente. Hij verhuist alleen administratief om recht te hebben ophogre toeslagen. Feitelijk blijft hij op het adres wonen. Mogelijk is er sprake van woonfraude en heeft het gezin onterechte toeslagen gekregen. Iedere gemeente ontvangt daarom maandelijks adressen waar mogelijk de bewoning niet in orde is en gecontroleerd dienen te worden.

De uitvoering van het project ligt in handen van ICTU. ICTU is een stichting die taken uitvoert voor de overheid op digitaal gebied. ICTU ondersteunt gemeenten bij de uitvoering van de LAA. Zij faciliteren laptops voor de huisbezoeken en geven instructies over het afleggen van de huisbezoeken.

De LAA is een groot succes gebleken en al meer dan 210 gemeenten doen mee aan de LAA. De LAA is inmiddels geen proef meer maar is structureel geworden en wij als gemeente Beesel willen graag mee gaan doen aan de LAA.

2. Uitgangssituatie en doelstelling

De basisregistratie personen verplicht iedere gemeente om onderzoek te doen als er twijfel bestaat over de bewoning op een adres. Dit doen we en zo houden we onze adressen zo actueel mogelijk. De LAA gaat een stap verder: we ontvangen gericht adressen met een hoge kans op een bewonersafwijking. Deze adressen komen boven water omdat er op bepaalde kenmerken geselecteerd is die niet zichtbaar zijn. Pas door het combineren van gegevens komen die uit de BRP naar voren. Het doel om mee te doen aan de LAA is om de kwaliteit van onze adressen nog meer te verhogen en om mogelijke fraude op te sporen die momenteel niet zichtbaar is.

Resultaten en effecten van de LAA

Tot nu toe werden ruim 12.000 adressen bezocht en in bijna 5.000 gevallen werd een foutief opgegeven adres geconstateerd. Al deze gevallen samen bespaart de schatkist naar schatting maximaal 14 miljoen euro aan onterecht verstrekte uitkeringen, toeslagen of oninbare boetes en belastingen.

De aanpak van fraude levert niet alleen **geld** op maar heeft ook **maatschappelijke effecten**:

- Actief tegengaan van adresfraude geeft een duidelijk signaal af dat de overheid fraude niet accepteert. Een veelvoorkomend fraude was voorheen dat veel jonge studenten die zich als uitwonend inschreven

in de BRP om meer studiefinanciering te ontvangen, terwijl ze gewoon thuis wonen. Dit is een van de eerste zelfstandige zaken die een jong volwassene met de overheid regelt en die is dan meteen frauduleus. De overheid wil laten zien dat dit niet kan en ook niet loont.

- de LAA heeft een preventieve werking: inwoners zien de controles
- minder problemen als gevolg van overbewoning en onderverhuur
- het aanpakken van criminele activiteiten en ondermijning van de samenleving of
- juist onderkenning van schrijnende gevallen waar hulpverlening nodig is.

3. Rol gemeente en visie en strategie participatie

NVT

4. Toelichting

Gemeenten ontvangen dus een lijst met risico adressen die gebaseerd is op signalen van andere overheidsinstanties zoals het Centraal Justitieel Incassobureau, de Belastingdienst, de Dienst Uitvoering Onderwijs en de Nationale Politie. Het levert voordelen op om deze signalen te combineren en te verspreiden bij gemeenten:

- de trefkans van adresonderzoek wordt hoger:
- gemeenten hoeven minder bewoners onnodig te benaderen:
- het rendement van het adresonderzoek stijgt.

Na een huisbezoek worden indien nodig adresgegevens bijgewerkt en krijgen de betreffende overheidsinstanties bericht over de uitslag van het adresonderzoek. Zo kunnen de overheidsinstanties hun eigen regelingen controleren.

Om de adreslijst te mogen ontvangen moet de gemeente Beesel toestemming geven om de BRPgegevens van onze inwoners te mogen gebruiken voor de maandelijkse selectie. Daartoe is een bewerkersovereenkomst opgesteld. De bewerkersovereenkomst is opgesteld tussen de gemeente en ICTU. ICTU is de

Concreet betekent deelname het volgende:

- de BOA's van de gemeente Beesel leggen een huisbezoek af bij de ontvangen adressen;
- ze leggen hun bevindingen vast over de bewoning op het adres. Ze krijgen hiervoor een ipad en een app ter beschikking voor de administratieve afhandeling. Tevens krijgen ze een instructie over het afleggen van de huisbezoeken;
- is er sprake van een afwijkende woonsituatie met de BRP dan zorgt de gemeente voor een deugdelijk adresonderzoek;
- er vindt een terugkoppeling plaats naar de afnemer over het resultaat van het onderzoek;
- na de gehele afronding van een huisbezoek ontvangt de gemeente €70.

Deelname aan het project is niet vrijblijvend en vergt extra tijd en inzet van de BOA's en van het team

Klantenbalie. De BOA's leggen de huisbezoeken af en het team klantenbalie werkt het adresonderzoek af. Bovendien willen we de adressignalen delen met andere afdelingen binnen de gemeente, zoals het team Handhaving, team Werk Inkomen Zorg en team Welzijn.

ICTU verwacht dat het aantal adressignalen in onze gemeente de eerste keer rond de 15 signalen zal liggen en zich daarna beperkt tot maximaal 5 per maand.

5. Visie Blij in Beesel

NVT

6. Integrale afstemming

De lijst met risicoadressen delen we met andere teams zoals het team Werk Inkomen Zorg, het team Handhaving en het team Bouwen. We proberen te voorkomen dat we elkaars werk niet frustreren dan wel dubbele controles doen in de vorm van een huisbezoek.

- a. Communicatief (denk aan: Gemeente Info, pers, website, klantenbalie en Apropos)

Inwoners brengen we op de hoogte van de LAA met behulp van de gemeente info, de website en social media

- b. Financieel

De kosten voor adresonderzoek en huisbezoek liggen bij de gemeente. Het kabinet heeft besloten dat de gemeente een vergoeding ontvangt voor ieder afgerond adresonderzoek van €70,00. Deze vergoeding geldt in ieder geval tot aan het jaar 2023.

- c. Juridisch

Er wordt een bewerkersovereenkomst ondertekend.

- d. Collegeprogramma

NVT

- e. Risico's

NVT

7. Toegankelijkheid

NVT

8. Voorstel / advies

- Akkoord gaan met deelname aan de Landelijke Aanpakadreskwaliteit
- De bewerkersovereenkomst voor akkoord te ondertekenen